

دلار باز هم خیز برداشت / منتظر واقعی شدن نرخ ارز باشیم یا نباشیم!

دلار دوباره از مرز ۴۰۰۰ تومان عبور کرد، نگرانی ای که بسیاری مدتهاست انتظارش را می‌کشند و بازیگر اصلی هنوز هم چاره‌ای برای آن نیاندیشیده؛ ابرچالشی که دست از سر اقتصاد برنمی‌دارد.

دلار دوباره از مرز ۴۰۰۰ تومان عبور کرد، نگرانی ای که بسیاری مدتهاست انتظارش را می‌کشند و بازیگر اصلی هنوز هم چاره‌ای برای آن نیاندیشیده؛ ابرچالشی که دست از سر اقتصاد برنمی‌دارد.

به گزارش خبرنگار مهر، دلار روز گذشته باز هم از مرز ۴۰۰۰ تومان گذشت، همان نرخ که مدتهاست سودای رسیدن به آن را دارد. همه دیروز دوباره از بالا رفتن یکباره دلار شوکه شده بودند و پیش از ظهر که قیمت بالا رفت و به مرز ۴۰۶۰ تومان در برخی از صرافی‌ها رسید، روزهای دیمه سال گذشته تداعی شد؛ آنجا که قیمت به یکباره بالا رفت و به مرز ۴۲۰۰ تومان هم رسید.

البته مدتهاست که نرخ ارز، یکی از دردسرسازترین قیمت‌ها در بازار شده است و همان قدر که دولت تا چند وقت قبل تلاش می‌کرد فنر ارز را فشرده نگاه دارد، به همان اندازه نیز، عطش بازار برای افزایش نرخ و برنامه‌های ارزی برای استفاده از هر گونه فرصتی در این بازار، بیشتر می‌شود. تا جایی که هر وقت نرخ به یکباره جهش کرده و به خصوص از مرز ۴ هزار تومان می‌گذرد، عطش و تلاش‌های پشت پرده برای بالا نگاه داشتن ارز نیز بیشتر می‌شود.

ابرچالشی که دست از سر اقتصاد ایران برنمی‌دارد

نزدیکان دولت هم، نرخ ارز را یکی از ابرچالش‌های اقتصاد ایران می‌دانند، ابرچالشی که به این راحتی‌ها دست از سر اقتصاد برنمی‌دارد و البته، سیاستگذار و بازیگر اصلی بازار ارز، بانک مرکزی، هم بسیار دست به عصا با آن برخورد می‌کند و می‌خواهد با تمام جوانب، نرخ ارز را هدایت کرده و به سمت یکسان سازی پیش ببرد و طبیعتاً خود را برای این نوسانات آماده کرده است.

کارشناسان بر این باورند که سیاست معرفی‌شده برای نرخ ارز در کشور، نظام ارزی شناور مدیریت‌شده است؛ موضوعی که اگرچه در برنامه‌های توسعه‌ای نیز به صراحت در مورد آن تکلیف قانونی وجود دارد، اما تاکنون به اجرا درنیامده است و دولت هم تمایلی برای اجرای آن از خود نشان نداده است؛ البته شاید یکی از دلایل اصلی را مضعفه‌های ارزی دانست که به دلیل تحریم‌ها و عدم دسترسی ایران به منابع ارزی خود، کار را برای اجرای سیاست شناور مدیریت‌شده در موضوع ارز، سخت کرده بود؛ اما آنجایی که بعد از توافق هسته‌ای، دولت به منابع سرشار ارزی خود دسترسی پیدا کرد، گام‌هایی هر چند کوچک را هم برای یکسان سازی نرخ ارز برداشت.

آیا مداخله گر ارزی باز هم وارد عمل می‌شود؟

در حالی که بسیاری از کارشناسان بر این باورند که آن زمان، به دلیل دسترسی به این منابع، بهتر بود که دولت، یکبار برای همیشه پرونده یکسان سازی نرخ ارز را می‌بست و این گونه نوسانات در حوزه ارز را به حداقل می‌رساند؛ دیدگاهی که البته بانک مرکزی چندان با آن موافق نیست و همواره این جملات را می‌توان از زبان مسئولان این بانک شنید که سیاستها در مورد بازار ارز به این نحو نیست که یکسان سازی صورت گیرد و بعد از مدتی، نرخ دوباره در بازار چندنرخ شود.

بارها و بارها رئیس کل بانک مرکزی و معاونانش، به بهانه فراهم نبودن شرایط برای یکسان سازی نرخ ارز و جمع شدن بساط ارز چند نرخی، از اجرای این سیاست سر باز زده اند و البته بازار ایران هم با آن همراه شده است؛ به نحوی که بازار ذاتاً به ارز چند نرخی علاقمند است و در این میان می‌تواند منافع عده‌ای را تامین کند.

اکنون که نرخ در بازار باز هم بالا رفته است، همه چشم‌ها به بانک مرکزی دوخته شده است که وارد بازار ارز شود و آن را کنترل کند؛ البته برخی هم در یک سناریوی دیگر به این نکته اشاره می‌کنند که دولت هم خود دلش می‌خواهد

نرخ دلار اندکی بالا رود، اما نه آنطور که به سیاستهای تورمی اش لطمه وارد شده و شرایط را برای کنترل تورم سخت کند.

حال باید منتظر ماند و دید که آیا در ساعات آتی و روزهای آینده، بانک مرکزی باز هم با اجرای برخی سیاستهای ارزی و ورود به عنوان یکی از عرضه کنندگان اصلی بازار ارز، وارد عمل خواهد شد و بازار را کنترل خواهد کرد تا نرخ دوباره به کمتر از ۳۹۰۰ تومان برگردد یا اینکه همانند سال گذشته، باز هم اجازه می دهد که بخشی از حباب بازار ارز تخلیه شده و بخشی دیگر با قدرت بسیار ضعیف، پابرجا بماند و نرخ را با یک جهش هر چند کوچک، کنترل نماید. اگرچه بعید است اینبار بانک مرکزی برای کنترل قیمت وارد عمل شود.

آنگونه که برخی گزارش‌ها می‌گویند؛ سالانه گاهی تا چند میلیارد دلار، برای تنظیم بازار ارز به بازار تزریق می‌شود که در سالهای متفاوت، مختلف است؛ اما به هرحال داستان هر چه باشد، بازار و البته دولت عادت کرده اند که تا هر وقت قیمت ارز بالا می رود، برای کنترل نرخ ارز، سیاست واریز دلار از سوی خزانه به بازار را در پیش بگیرند و بازار هم چشم انتظار چنین سیاستی باشد.

صرافان چه می‌گویند؟

اما صرافان میدان فردوسی هم، برای خود روایتی از این نوسانات نرخ ارز دارند؛ آنها می‌گویند که نرخ ارز اندکی با نوسان مواجه خواهد بود و بعد از آن، دوباره دولت بازار را کنترل خواهد کرد. یکی از فعالان بازار ارز در گفتگو با خبرنگار مهر می‌گوید؛ چند روزی است که قیمت تمایل به افزایش دارد و بنابراین سیگنال های بالا رفتن نرخ را می توان از چند روز پیش در بازار مشاهده کرد؛ اما به هرحال دلایل گوناگونی اعم از سیاسی و غیرسیاسی بر جهش نرخ ارز تاثیرگذار هستند.

وی می‌افزاید؛ روز گذشته که قیمت بالا رفت، خرید و فروش ها به حداقل رسیده بود و صرافان تمایلی به فروش نداشتند؛ چراکه برخی می گفتند که قیمت بالاتر می رود، اما سیگنال هایی که در پایان معاملات به بازار رسید، قیمت را به کانال ۳۹۰۰ تومانی بازگرداند و باز هم از ۴۰۰۰ تومان دور کرد.

یکی دیگر از فعالان بازار ارز می‌گوید؛ انتظار بازار این است که در روزهای آینده عرضه ارز به بازار بیشتر شود و بانک مرکزی باز هم بازار را کنترل کند، بنابراین بسیاری از فعالان بازار ارز این انتظار را ندارند که جهش زیادی را در قیمت مشاهده کنند؛ اگرچه برخی دلالتان هستند که این تمایل را دارند و از هیچ برنامه ای هم دریغ نمی کنند.

وی می افزاید؛ قیمت دلار در محدود ۳۹۰۰ تومان باقی خواهد ماند و دولت به نظر نمی رسد که اجازه دهد که به صورت پایدار، نرخ بالاتر از ۴۰۰۰ تومان برود؛ چراکه بالاخره دستاوردهای تورمی هم مهم هستند؛ اما این را هم نباید فراموش کرد که دلالتان منتظر چنین فرصت هایی هستند؛ در حالیکه همین حرکت های سوداگرایانه، به نام صرافان نوشته می شود؛ در حالیکه هدایت بازار سوداگرایانه ارز در بخش دیگری پیگیری می شود.

این فعال بازار ارز معتقد است که مردم برای سرمایه گذاری و به امید جهش ارزی، خرید نکنند و هر اقدامی برای سرمایه گذاری را با توجه به شرایط کنونی اقتصاد ایران، منوط به بررسی بیشتر نمایند؛ به خصوص اینکه نباید اسیر برخی رفتارهای دلالی زودگذر در بازار شد.